Posamezna številka 10 vinarjev.

Štev. 163. V Ljubljani, v sredo, 21. julija 1915. Leto XLIII.

Velja po pošti:
Za celo leto naprej . . K 28·—
za en mesec „ . . „ 2·20
za Nemčijo celoletno . „ 29·—
za ostalo inozemstvo . „ 35·—

V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . K 24·—
za en mesec „ . . „ 2·—
V upravi prejeman mesečno „ 1·70

Sobotna izdaja:
za celo leto . . . . . „ 7·—
za Nemčijo celoletno . „ 9·—
za ostalo inozemstvo . „ 12·—

SLOVENEC

Inserati:
Enostolpna petitvrsta (72 mm):
za enkrat . . . . po 18 v
za dvakrat . . . . „ 15 „
za trikrat . . . . „ 13 „
za večkrat primeren popust.
Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.: enostolpna petitvrsta po 20 vin.
Poslano: enostolpna petitvrsta po 40 vin.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-hero. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Za naše slepce.

Med ubožci, ki jim telesna pohabljenost otežuje breme življenja, vzbujajo največje usmiljenje slepci. Ustanovili so se zavodi, v katerih se nauče slepci čitati in pisati in obrti, s katero se morejo pošteno preživeti z lastnim delom.

Na Kranjskem takega zavoda še nimamo, in zato so slepi otroci slovenski brez vsakega primernega pouka. Le nekateri morejo z ustanovami priti v kak zavod, koder jim pa dela velike težkoče neznanje jezika in bivanje v popolnoma tujih razmerah. Potrebno pa je, da imamo tak zavod za slovenske otroke v lastni deželi, kajti slepci morajo dobiti tudi možnost zaslužka, in to je le tedaj mogoče, če skrbi zavod zanje tudi potem še, ko so odrasli šolski vzgoji v ožjem smislu. Tak zavod mora biti nekaka delavska posredovalnica za slepce sploh, in to je le mogoče, če imamo zavod za slepce doma.

Plemeniti domoljubi so mislili na to potrebo in so z darovi že ustvarili podlago, iz katere bo nekoč vzrastel naš domači zavod za slepce. Doslej znašajo po prostovoljnih darilih in volilih v ta namen zloženi denarji že okroglo **400.000 K.** Ker je dobil deželni odbor ravnokar zopet večji dar, znaša ta ustanova čez 400.000 K.

K ustanovnemu zakladu za slepce, ki ga upravlja dežela, so hranjene nastopne glavnice po stanju dne 31. decembra 1914:

1. Ustanova barona Karola Flödnigg v znesku 304.505 K 78 h. (Ta ustanova je namenjena za ustanovitev zavoda za slepce na Kranjskem, odnosno dokler ni takega zavoda, za oskrbo slepih otrok do 15. leta v zavodih za slepe izven Kranjske.)

2. Ilirska ustanova za slepe v znesku 24.935 K 41 h. (Namen: za ustanovitev zavoda za slepe na Kranjskem, oziroma za vzgojo 1 slepega otroka s Kranjskega, ali za kake posebne stroške za slepe.)

3. Volilo Ivana Fabjančiča v znesku 487 K 10 h. (Namen: za ustanovitev zavoda za slepe v Ljubljani.)

4. Volilo Josipa Hauffena v znesku 808 K 59 h. (Namen: kakor pod 3.)

5. Volilo mons. Alojzija Stare v znesku 60.004 K 93 h. (Namen: za zgradbo zavoda za slepe na Kranjskem.)

Skupaj 390.741 K 81 h.

Seveda je treba poleg ustanovnih stroškov zagotoviti tudi obstoj zavoda, kar more le javna korporacija, kakor je dežela. Vendar je želeti, da se ustanovitev toli potrebnega zavoda pospeši, da bi človekoljubni dobrotniki prispevali k ustanovnemu fondu. Privatna dobrodelnost je bila vsikdar predhodnica in vodnica javnim dobrodelnim napravam. Gotovo bodo dobrotniki, ki prispevajo k ustanovitvi zavoda za slepce, z zlatimi črkami zapisani v zgodovini humanitarnih zavodov naše dežele, še bolj pa v srcih nesrečnežev, ki jim bo olajšana trda usoda. Najbolje je, da se darovi v ta namen izroče direktno deželnemu odboru kranjskemu.

Naše zaupanje je trdno kot kraška skala!

V pismu goriškega deželnega poslanca, tolminskega dekana Ivana Rojca, ki je je pisal mariborskemu škofu, beremo tudi tele značilne besede: » . . . Ljudje hodijo v cerkev, po cesti, na polje, od obeh strani pa nad glavami švigajo krogle topov. Sicer pa **smo prepričani, da bo zmaga na naši strani; čez Sočo sovražnik ne pride!«**

Iste besede čujemo iz ust naših vojakov in civilistov, ki poznajo kraje ter razmere. Mi zaupamo v našo pravično stvar ter v junaštvo naših vojakov, ki jo branijo.

Tupatam pa se priplazi odkod nebodisigatreba ter se preplašenim obrazom in tajinstveno govorico namiguje, da so Lahi že prodrli našo fronto, da so že v Gorici, da so že ne vem koliko kilometrov naprej ter druge take stvari, ki jih strahopetne duše tako slastno požirajo. Reči moramo, da je med našim ljudstvom bore malo takih kalinov. Saj so tisti kvaražugoni že prvi dan vojske videli Lahe v Gorici, Tolminu, celo že v Bohinju. In vendar so Lahi še danes ravno tam, kjer so bili.

Ampak pribiti moramo, da take bedaste govorice niso plod naših ljudi. Naše ljudstvo trdno zaupa in je zato vredno tudi zaupanja. Pač pa trosijo take stvari nalašč gotovi sovražni elementi, ki z našim ljudstvom nimajo ničesar skupnega in ki so plačani za to delo od naših sovražnikov. Zato je vsakdo dolžan ,da take ljudi, ki so nevarni tudi kot špijoni, takoj prime! Komur se dokaže, da trosi take govorice, da bi ljudstvo razburjal, takoj ga odvesti na pristojno oblast!

Mi pa zaupamo trdno, da bo naša hrabra armada, ki kot zid stoji proti laškim navalom, polentarjem krepko pokazala pot nazaj, odkoder so prišli. Nimamo prav nobenega strahu, da bi ti izdajalski in zahrbtni Kalabrežarji bili kedaj kos našim junakom. Vsi vemo, da trdi in junaški boj naših fantov in mož podpiramo s trdnim zaupanjem in z neupogljivo voljo, braniti svoj dom do zadnje kaplje krvi. Ne ve ta izdajalska svojat, da za njeno gospodarstvo v naši domovini ni prostora. Pač pa ima naša slovenska zemlja še prostora dovolj za grobove naših in naše Avstrije sovražnikov!

Seja ljubljanskega občinskega sveta.

Ljbljana, 20. jul. 1915.

Sejo vodi župan, ki izvaja:

Spomin na rajno nadvojvodinjo Marijo.

V soboto je umrla nadvojvodinja Marija, soproga organizatorja naše deželne brambe nadvojvode Rainera. Prosi vladnega zastopnika, naj sporoči znak sožalja na Najvišjem mestu.

Spomin na bitko pri Visu.

Današnji dan je podlegel pred 49 leti pri Visu naš star sovražnik naši mornarici. Slava spominu te bitke!

Darovi armadi na južnem bojišču.

Na županov predlog se sklene nakazati 3000 K za darove naši hrabri južni armadi.

Proslava rojstnega dne Njegovega Veličanstva cesarja.

Umestno je, da se občina že zdaj pripravi za proslavo rojstnega dne Njegovega Veličanstva cesarja. Predlaga, naj se za to izvoli odbor, v katerega odpošlje vsaka stranka enega zastopnika, predsedoval bo odboru župan ali pa podžupan. V ta odbor so bili po strankah odposlani občinski svetniki Dimnik, Štefe, Pammer. — Župan: Ob tej priliki kaže, da se otvori tudi ščit za zabijanje žrebljev.

Župan prečita sledeče

poročilo o zdravstvenem stanju od 21. junija do 20. julija 1915.

Tudi v minolih tednih se med domačim civilnim prebivalstvom ni pojavila nobena nalezljiva bolezen v večjem številu. Prijavljenih je bilo ta čas 5 slučajev difterije, od katerih sta 2 otroka umrla; nadalje sta oboleli 2 osebi na trebušnem legarju, 1 pa na griži. Tujcev je bilo iz drugih občin prepeljanih v tukajšnjo deželno bolnišnico 6 za nalezljivimi boleznimi obolelih, in sicer 2 slučaja trebušnega legarja, 1 škrlatica (iz Trsta) in 3 slučaji davice; od teh zadnjih je umrl 1 otrok. — Izmed vojaštva prijavljenih je bilo 64 slučajev trebušnega legarja; od teh je umrlo 25; 13 slučajev griže, 1 škrlatinka, 2 slučaja otrpnjenja tilnika, 1 od teh dveh je umrl. Za kolero so oboleli in umrli 4 vojaki. Ti in ravnotako zgoraj našteti vojaki so že prišli bolni v Ljubljano v bolnišnice. Zdravstveno stanje mestnega prebivalstva je bilo v minolem polletju prav ugodno, celo ugodnejše ko lansko prvo polletje. L. 1914. je umrlo v prvem polletju 385 oseb izmed ljubljanskega domačega prebivalstva (brez Šiške), kar znaša 17·8 na tisoč. V prvem polletju leta 1915. pa je umrlo 389 domačinov (vštevši Šiško), to je 15·5 na tisoč. Lansko leto in zadnje polletje je bilo kakor iz prejšnjih poročil razvidno, zdravstveno stanje mestnega prebivalstva prav ugodno in prav nobena nalezljiva bolezen ni nastopila v večjem številu, popolnoma prosto je ostalo občinstvo kolere, koz, pegastega legarja, tudi škrlatinka, ošpice, dušljivi kašelj niso zahtevale že več kot pol leta nobene žrtve.

Užitninski zakup

se je podaljšal občini od 1. julija 1915 nadalje do 30. junija 1918.

Nova cesta na državni kolodvor

se zgradi med Celovško cesto in državnim kolodvorom. Široka bo 14 m in bo vodila tam, kjer zdaj vodi steza ob ograji nekdanje Koslerjeve, zdaj »Union« - pivovarne. Sedanja cesta na Rudolfovo železnico se bo zaprla.

Javno stranišče pred južnim kolodvorom.

Sprejme se nujni predlog obč. svetnika Franchettija, naj se napravi javno stranišče pred južnim kolodvorom. — Pammer: Naj se prej določi, kje naj bi stalo. — Župan: Stalo bi stranišče 6000 K. Najhitrejše bi šlo, če je postavimo sami.

Draginja na trgu.

Tržni nadzornik Ribnikar poroča, da je vlada zahtevala, naj se poostri tržni red. Z ozirom na zahtevo vlade predlaga sledeči

dodatek k tržnemu redu in predpisi za promet z živili v deželnem stolnem mestu Ljubljani.

§ 1. Kdor zahteva ali ponuja za tržne stvari čezmerne cene ali višje kot so morebitne določene maksimalne cene, ga smejo tržni organi odstraniti s trga. Kupec je tudi kaznjiv po § 11. tržnega reda.

Če zagreši tak prestopek obrtnik, ga je kaznovati prvi pot z izključitvijo s trga, oziroma z odvzetjem pravice prodajati na javnem prostoru za čas od enega do dveh tednov; drugi pot se ista kazen raztegne na en mesec, v tretje pa na eno leto.

Ravnotako so kaznjivi prodajalci in kupci, ki spodbujajo k draženju živil druge,

LISTEK.

Slike iz bojne črte pri Gorici.

Od naših strelnih jarkov.

Šel sem v njih bivališča. Niso ne palače, ne udobni domovi. A en kras imajo, ki ga drugače ne dobiš pri nobenem delu človeških rok. Morda se ga oni sami niti ne zavedajo; toliko bolj ga pa občuduje tisti, ki ga prvikrat gleda.

Ta kras tvorijo ogromne jame, ki so jih izrile sovražne granate. Čim bolj se bližaš višinam, v katerih prebivajo naši junaki iz Dalmacije in vsi njih tovariši iz različnih krajev širne Avstrije, tem bolj stopa delo sovražnega ognja pred tebe.

Oni prebivajo sredi tega dela, ki je napravilo njih bivanje tam gori skoraj nepristopno. Granate in njih strašni sledovi so za naše junake pravi lovorjev venec, ki je tem lepši in veličastnejši, čimbolj prehajaš vanj.

Ni mesta, kjer bi teh sledov ne videl. Sem pa tja jih deloma pokrivajo prelomljena debla mogočnih kostanjev in vejevje, ki leži suho, velo in sveže odtrgano in kakor posekano povsod na tleh.

Oni pa tukaj prebivajo. Srečal sem jih. Odhajali so ravno na stražo naravnost v neposredno bližino sovražnika. Vedo, da preži z nabito puško neprenehoma nanje; vedo, da meče od časa do časa granate in šrapnele na njih glave; zavedajo se, da je ta njih tovariš obležal mrtev na straži, da je bil drugi težko ranjen odnešen od svojega mesta, a gredo, kakor da bi doma odhajali k sosedu malo pokramljat.

Ponudil sem temu in onemu par cigaret za ponočno bdenje. Vzeli so jih z veseljem — vojak ima rad tobak, — toda opomnili so, da jih ponoči ne bodo kadili. »Ponoči kadimo iz pipcev,« so rekli; »teh ne more sovražnik zapaziti, ker je ogenj v njih zakrit.

V bližini je počil šrapnel. Zašumeli so drobci po vejah kostanjev in gabrov in nekateri so padli naravnost pred nas. Nihče se radi tega niti zgenil nil. Njih mir je prešel tudi name. Če se on ne zgane, zakaj bi se jaz! Ločili smo se. Oni pred sovražnika, ki komaj čaka, da jih pobije, jaz po stezi naprej.

Povsod je bil svet globoko razrit. Drevesa so deloma izgubila že svoje perje; granate so jim razjedle korenine. Grmovje je ožgano skoraj povsod. Povsod kosci šrapnelov in granat. Kakor da bi narava sama morala priznavati: Tu ni več mesta zame; jaz tega ne morem prenašati! Umaknila se je višji sili. Toda kjer ne more vztrajati narava, tam bivajo naši junaki. Vsak si je napravil kotiček, da lahko živi in počiva v njem. To so gnezda v višinah, kjer prebivajo orli! Na zapadni strani sovražnik, ki do orlov ne more; zaman so vsi njegovi onemogli napori. Na nasprotni strani pa naša Gorica.

* * *

Ko smo gledali nanjo, je kar vsak zadivljen zatrjeval, da ni videl še tako lepega mesta. Kakor dva velika, v najbujnejšo vrtno travo položena šopka rožnobarvenih nageljev se je razprostirala pred nami. En šopek je počival ob gozdnatem ozadju Kostanjevice in severne strani goriškega Grada; drugi, od prvega ločen po mestnem vrtu, pa na njegovi južnozapadni strani in Starigori. Soča pod nami pa je obema šopkoma donašala potrebne svežosti, da ostajata vedno zelena, vedno lepa, vedno rožnobarvena. Bil je prekrasen pogled.

Vojaki so ponosni, da so ravno oni, ki tvorijo stražo temu krasnemu mestu. Naj Lah le gleda nanje — tudi on je vidi v vsi njegovi krasoti — ne bo ga nikoli imel. Ni mu sojeno drugega kakor »veder Gorizia e poi morir«!

* * *

Pošiljal je ravno granato za granato na most čez Sočo. Nobena ni zadela. Lah zelo slabo meri. To so naši vojaki takoj izpočetka zapazili, zato se znajo izborno zavarovati proti njegovim granatam in šrapnelom.

Sam sem imel priliko opazovati uspehe njegovega obstreljevanja. Pričel je nekoč metati šrapnele in udarne granate (Schlaggranaten) na gotov predmet v mestu. Deset minut je deloval. V tem kratkem času so našteli 150 strelov, a ne eden ni eksplodiral pri predmetu, kateremu so vsi veljali. Seveda je škodo napravil; bila sta tudi dva smrtna slučaja. Toda predmetu, kateremu so vsi streli veljali, ni povzročil niti najmanjše škode! Tudi Sočinega mostu ni zadela nobena granata. Granate so morale biti prav velikega premera, kajti njih učinek je bil grozen. Padale so tudi v Sočo samo. Voda je zavrela, vzbočila se, kakor da bi hotela zasesti bregove, in konečno se vzdignila v ogromnem stebru visoko, visoko proti ozračju, prišla v višino mostu, ki se nahaja gotovo 20 metrov nad Sočo, in šla najmanj še enkrat, če ne še dvakrat višje; pri tem se je vodeni steber tanjšal, dokler ni končal v tisočero kapljah, ki so s celim ogrominm stebrom padle v reko nazaj. Čudovito je vse to zakipelo, zagrmelo, zraslo in zginilo! Lepših pojavov granata kar ne more pokazati, kakor če pade v vodo in se tu razpoči. To se je pri Sočinem mostu zaporedoma ponavljalo. Mi smo pa stali na višini in ob teh prizorih čisto pozabili, kako so prav pred kratkem tudi krog nas granate divjale.

* * *

Človek bi ne hotel verjeti, kako si vojaki tu gori znajo pomagati, da dosežejo

ne glede na to, da še ni bila prekoračena maksimalna cena.

§ 2. Če se kupec in prodajalec na trgu pogajata za ceno, je prepovedano tretjim osebam vmešavati se v kupčijo, ali celo med takim pogajanjem ponujati prodajalcu višje cene. Tudi zadnji je kaznjiv, če se ozira na tako vmešavanje. Prvi kupec ima pravico do nakupa blaga po preje od prodajalca ponudeni ceni.

§ 3. Ne smejo se na poti ustavljati stranke, ki gredo na trg s tržnim blagom, jih klicati v veže ter od njih kupovati živila in druge tržne stvari.

Na trg namenjeni prodajalec sme blago odprodati šele, ko ga razloži na odkazanem mu tržnem prostoru.

§ 4. Ni dopuščeno krošnjariti z živili po mestu ter prirejati zakotne trge po cestah, trgih in dvoriščih.

§ 5. Prekup v smislu § 4. tržnega reda zagreši vsak obrtnik ali njegov namestnik, ki na ta ali oni način prepreči, da bi se odtegnila na drobni prodaji pred 9. oziroma 10. uro v mesto pripeljana živila. Do te ure je namreč na vsem ozemlju pod kaznijo prepovedano obrtnikom, ki naprej prodajajo tržne stvari, vsako kupovanje in prevzemanje za trg namenjenih živil.

§ 6. Izdelovati, shranjevati in prodajati se smejo živila ter potrošnine samo v prodajalnah, shrambah in prostorih, za katere izda mestni magistrat uradno dovoljenje. Razven predpisov stavbnega in obrtnega reda so za taka dovoljenja merodajna določila kodeksa alimentarija avstrijaka iz leta 1911. do 1913. Novih dovolil proti tem določilom obrtna oblast tudi v starih prostorih in provizorično ne sme izdajati.

§ 7. Prodajalci imajo razločno označiti ceno vsakega blaga posebej po količini in kakovosti, in to s posebnimi tablicami. Razobesiti jih je na vidnem kraju.

§ 8. Na vsem mestnem ozemlju se ima vsak prodajalec živil na zahtevo oblastvenih organov izkazati o svoji istovetnosti z legitimacijo svojega župana.

§ 9. V okvirju tržnega reda teh predpisov za promet z živili ter kodekse alimentarija avstrijaka iz leta 1911. do 1913. sme mestni magistrat izdajati izvršilne predpise za posamezna živila in posamezne stroke obrti.

§ 10. Razven prestopkov, navedenih v §§ 1. in 5. tega dodatka k tržnemu redu, so kaznjivi vsi drugi prestopki po § 11. tržnega reda iz leta 1910.

Obč. svetnik Štefe omenja, da bi bilo prav, da se bi poskrbelo, da bi klubi obč. sveta dobili te predloge v predposvetovanje. Cel tržni red je treba spremeniti, ker ima vse polno predpotopnih točk. S pametnim tržnim redom bo vsem ustreženo. Zato predlaga resolucijo: Tržnemu nadzorstvu se naroča, da izdela celoten nov tržni red, načrt novega tržnega reda pa, predno pride pred občinski svet, predloži klubom obč. sveta v predposvetovanje. — Sprememba tržnega reda in resolucija občinskega svetnika Štefeta so bili nato soglasno sprejeta.

Povišanje tarifa izvoščekov.

Občinski svetnik Franchetti predlaga:

Obrtni odsek predlaga: Slavni občinski svet skleni:

1. Novo predloženi maksimalni cenik zadruge izvoščekov se z ozirom na previsoko zvišanje cen odkloni.

2. Za turne vožnje, za vožnje po času v mestnem pomeriju, za vožnje na kolodvore in s kolodvorov, na pokopališča k sv. Krištofu in sv. Križu, v gledališča, cirkuse, javne koncerte in plese za eno- in dvovprežen voz podnevi in ponoči se sklene cene po starem maksimalnem tarifu zvišati za 30 odstotkov.

3. Za vožnje v ljubljansko okolico izven mestnega pomerija, t. j.: Zgornja Šiška, Novi Vodmat, Selo, Štefanova vas, Vič, Moste, Studenec (blaznica), Fužine, Hrušica, Rudnik, Dravlje, Koseze, Kleče, Savlje, Stožice, Ježica, Tomačevo, Šmartno, Laverca, Vevče se sme računati le po času, to je za prvo četrt ure 90 v, dalje za vsako začeto četrt ure 65 v ter mora voznik ob začetku vožnje gostu pokazati uro, oziroma mu naznaniti čas začetka vožnje.

4. Za pogrebne vožnje od hiše na pokopališča k sv. Križu, k sv. Krištofu in evangelijskemu pokopališču in nazaj se določi maksimalna cena podnevi in ponoči za enovprežni voz 4 K, za dvovprežni voz 6 kron.

5. Vse druge določbe novega cenika, kakor n. pr. za vožnje na kolodvore, če se gre po gosta na dom, kakor če se gre gosta iskat na pokopališče, odpadejo in se ima računati po že prej določenih cenah.

6. Vozniki se imajo ravnati po točki 8. splošne določbe izvoščekov in morajo imeti, če je v resnici oddan, pri svetilki tablico z napisom: »oddan«, drugače mora vsako vožnjo brezpogojno prevzeti.

Pammer: Naj se sklene, da velja povišanje tarifa le med vojsko.

Franchettijevi predlogi obveljajo z dostavkom občinskega svetnika Pammerja.

Poročila o proračunih.

Za proračunsko dobo od 1. julija 1915 do 30. junija 1916 se odobre poročila o proračunih, in sicer klavničnega ravnateljstva, ki izkazuje potrebščine 45.937 K, pokritja 46.311 K, prebitka 374 K; proračun mestne elektrarne, ki izkazuje potrebščine 358.316 K 97 v, pokritja 384.000 K, prebitka 25.683 K 3 v; mestnega vodovoda, ki izkazuje potrebščine 222.658 K 13 v, pokritja 280.100 K, prebitka 57.441 K 87 v; mestnega ubožnega zaklada, ki izkazuje potrebščine 171.376 K, pokritja 44.376 K in primanjkljaja 127.000 K; zaklada meščanske imovine, ki izkazuje potrebščine 61.264 K, pokritja 67.628 K, prebitka 6364 kron; splošnih ustanov, ki izkazuje potrebščine 22.471 K, pokritja 23.124 K, prebitka 653 K; mestnega loterijskega posojila, ki izkazuje pokritja 222.055 K 43 v, potrebščine 136.068 K 55 v, prebitka 85.968 kron 88 v, in amortizačnega zaklada mestnega loterijskega posojila, ki izkazuje potrebščine 2,134.617 K 95 v, pokritja 2 milijona 149.031 K, prebitka 14.413 K 5 v.

O proračunu mestnega zaklada

za proračunsko dobo od 1. julija 1915 do 30. junija 1916 se ne razpravlja, ker je župan odstranil to točko z dnevnega reda, ker ni bila navzoča za to potrebna kvalificirana večina.

Župan zaključi na to javno sejo.

---

gotove udobnosti celo pod sovražnim ognjem. Videl sem sobe, opremljene s posteljami, stoli, mizami. Kakor da bi se hoteli Lahu rogati, tako so si marsikateri življenje tam gori uredili. Pa imajo te svoje meblirane sobice raje kot one v mestu! — Tu gori je res junaštvo doma!

Na Laha so silno razljučeni. Vojak hoče imeti vojaka pred seboj. Pošten boj mu ugaja, četudi je ljut in krvav. Toda Lah se ne kaže samo v politiki zahrbtnega, on je tak tudi kot vojak. Častnik mi je pripovedoval, kako je ravno eno uro prej prišel laški parlamenter z zdravnikom, ki je nosil znak »Rdečega križa«, da bi se z našimi glede pokopa svojih mrličev pomenili. »Komaj sem se vzdignil čez strelne jarke,« — je častnik pripovedoval, — »komaj sem stal pokonci pred njimi in s tem pokazal, da hočem ž njimi razgovor, pa so pričele od druge strani iz laških vrst krogle frčati na mene, druga za drugo. To je banditstvo, ne vojaštvo,« je rekel ves ogorčen. — »In to je,« — je pristavil razljučen, — »pri nas že tretji slučaj, da na tak način kličejo častnike iz kritij in jih potem iz zasede hočejo ubiti. Pa se bodo še kesali!«

* * *

Kar poči krog 100 m daleč od nas sovražna granata. Zarila se je ravno v greben ter pršila kamenje, zemljo in drobce svojega jekla okoli. En drobec je prišel tudi do nas. Vzel sem ga za spomin. Bil je še vroč. In poslovil sem se od junaških višin, kjer vlada hladnokrvnost in mir sredi najljutejših sovražnih napadov; kjer se bori junaštvo in viteštvo proti zahrbtnosti in strahopetju; od koder pa tudi prehaja prepričanje zmage na prebivalstvo v Gorici in na vse narode v državi. Bog blagoslavljaj junake na naših višinah! (»Novi Čas.«)

Zavezniške čete prodirajo dalje. — Radom osvojile avstrijske čete. Nemci zasedli utrdbe pri Ostrolenki. — Zopet nad 10.000 ujetnikov.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 20. julija. Uradno se razglaša:

Med Vislo in Bugom so včeraj zvezne čete prodrle zasledujoč umikajočega se sovražnika čez bojišče zadnjih dni. Pri četah podmaršala Arz, ki so udeležene odlično na uspehu, je poskočilo število ujetnikov na 50 častnikov in 3500 mož. Tudi pri Sokalu so ujele naše čete nad 3000 sovražnikov.

Zahodno od Visle so naši zavezniki v junaškem borenju zlomili ruski odpor ob Ilžanki. Južno in zahodno od Radoma so prestali avstro-ogrski polki ljute boje. Sedmograška pehota je naskočila kraj Kostrzyn. Radom so zasedle naše čete danes dopoldne.

V vzhodni Galiciji je položaj neizpremenjen. Na meji med Bukovino in Besarabijo je bila presenetljivo napadena neka ruska plastunska brigada in je bila razkropljena.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 20. julija. Veliki glavni stan:

Severno bojišče.

Na Kurskem so bili Rusi potisnjeni nazaj pri Gross Schmarden, vzhodno od Tukkuma pri Gründorfu in pri Usingenu. Tudi vzhodno od kraja Kurschany se sovražnik umika pred našimi napadi.

Severno od Novogroda (ob Narevi) so se polastile nemške čete sovražnih postojank severno od tam, kjer se stekata potoka Skroda in Pisa. Novodošle domobranske čete, ki so tu prišle v ogenj, so se posebno odlikovale.

Severno od izliva Szkwe smo dosegli Narev. Zasedene so bile na severozahodnem bregu ležeče stalne utrdbe pri Ostrolenki.

Južno od Visle so prodrle naše čete do postojanke Blonje—Grojec. Med boji zadnjih čet so izgubili Rusi 500 ujetnikov in dve strojni puški.

Južnovzhodno bojišče.

Nemške domobranske in rezervne čete generalnega polkovnika pl. Woyrscha so premočnega sovražnika popolnoma vrgle iz postojanke ob Ilžanki. Odbiti so bili vsi protisunki najhitrejše na pomoč dovedenih ruskih rezerv. Nad 5000 ujetnikov je padlo v nemške roke. Naše čete so premaganemu sovražniku za petami. Kavalerija je že dosegla železnico Radom—Ivangorod.

Med zgornjo Vislo in Bugom sledimo umikajočemu se sovražniku.

Najvišje vojno vodstvo.

× × ×

Zavezniške čete odločno nadaljujejo svojo ofenzivo na velikanski fronti med Mitavo in Sokalom.

Na Kurskem so prišli Nemci do 20 kilometrov pred Mitavo. Severna skupina uspešno prodira ob železnici Tukum—Riga proti prostoru Dvinsk—Riga. Zdi se, da se hočejo Rusi ob reki Aa na obeh straneh trdovratno upirati.

Nasproti gornji črti Bobr—Narev je zelo hitro prodiranje Nemcev onemogočilo vsak ruski odpor zahodno od reke. Nemci stoje pred Novogrodom (zahodno od Lomžo), pred Ostrelenko, Rožanom, Pultuskom in na obeh straneh dolnje Wkre pred Novogeorgievskom. Zavzetje dela trdnjavskega pasu pri Ostrolenki bo olajšalo nadaljni napad. Rusi so na nekaterih točkah svoj odpor že prenesli na vzhodni breg reke.

Južno od Visle se je Rusom posrečilo, da so se pravočasno umaknili. Kot mojstri v umikanju so se skoro brez izgub umaknili iz postojank ob Ravki in Bzuri na predtrdnjavsko ozemlje Varšave. Nemške čete so tu prišle do črte Blonie—Grojec, ki je zelo močno utrjena. Južni del tu napadajočih nemških čet je z odločnim nastopom varoval našo armadno skupino, ki je včeraj dosegla črto Radom—Kostrzyn in s tem tudi podpiral prodiranje armadne skupine Woyrscha. Ta skupina je včeraj pridobila odsek od Ilžanki in nadaljuje svoje prodiranje med železnico Ivangorod—Radom in Vislo proti Ivangorodu.

Dogodki neposredno zahodno od Visle povzročajo, da se ruska namera, da bi se južno od Lublina delj časa upirali, skoro gotovo ne bo mogla uresničiti. Četrta armada je prekoračila Urzedovsko, nato črto Bichava—Pilaszkovice, bojišče zadnjih dni, in prodira na obeh straneh ceste Krasnik—Lublin proti severu. 11. armada je v zvezi s tem uvedla zasledovanje od Krasnostava proti severu in je vzhodno od tega kraja prekoračila cesto Wicz—Wojslavice.

Na vzhodni fronti ob Bugu in Zlati Lipi je položaj neizpremenjen. Na severnem bregu spodnjega Dnjestra se bojujejo naprej.

× × ×

RUSKO URADNO POROČILO.

Dunaj. (K. u.) Iz vojnega časnikarskega stana se poroča:

Brez navedbe dneva. Na bojni črti Goldingen—Muravjevo se je sovražnik ustalil na desnem bregu Okudave in Vente in nadaljuje pohod proti Tukumu in Staremu Avzu. Pri Popeljanyh smo pritiskali na sovražno pehoto. Na desnem bregu Orzyca so se dne 16. julija nadaljevali na celi črti ljuti boji. S srditim protinapadom so bile nemške čete onstran Orzyca z bajonetom masakrirane; zopet smo si osvojili izgubljene topove in vrgli sovražnika iz Podzisic (?). Sibirske in turkestanske čete, ki so se tu borile z dvakratno premočjo, so dokazale svojo odlično vrednost.

V smeri proti Mlavi smo se razvili južno od Ciechanowa proti sovražniku, ki je podvojil svoje rezerve. Severnozahodno od Radoma pri vasi Mokrosek je napadla neka kozaška brigada avstrijske prednje čete, ujela je 280 vojakov, 3 častnike in je zaplenila dve strojni puški.

V noči na 16. julij je podvzel sovražnik med Vislo in Bugom splošno prodiranje. Sovražni napadi ob potoku Podlipe (?) vzhodno od Wilkolaza in ob Pychawi so bili odbiti. Ob levem bregu Wieprza je sovražnik po trdovratnem boju nekaj pridobil. Dne 16. t. m. smo držali bojno črto Izdebno—Krasnostav. Na desnem bregu Wieprza so bili odbiti sovražni napadi proti potoku Volica. Južno od Grabovjeca se je posrečilo sovražniku ponoči dne 16. julija in bodoči dan večkrat predreti skozi žične ograje, toda vselej smo ga z ognjem in z bajoneti vrgli nazaj.

Južno od Grubieszova, med Huczwo in Bugom, je sovražnik ljuto napadel črto Metelin—Maslomecz. Na krilih tega odseka pri Terebinu in Tihobuzu smo ponoči dne 16. t. m. izvedli uspešne protinapade.

Ob Bugu je napadal sovražnik tu in tam, in sicer med Krylovom in Sokalom kakor tudi pri vaseh Klusov in Parchaz. Ujeli smo več sto Nemcev. Ob Dnjestru in med Dnjestrom in Bugom se boj na bojni črti brez resnih izprememb nadaljuje.

Na Črnem morju je torpediral Učoln Narpa pri Huillere neko veliko topničarko.

»Frankfurter Zeitung« pove, da je datum tega poročila 17. julij. (Op. ur.)

DOBRO ZNAMENJE ZA BODOČNOST.

Dopisnika lista »Pester Lloyd« je sprejel armadni poveljnik Böhm-Ermolli ter med razgovorom izjavil, da gleda s polnim optimizmom in z vsem zaupanjem v bodočnost. Neka druga vodilna vojaška osebnost je izjavila istemu dopisniku: Nade za bodočnost so vseskozi dobre, zelo dobre. Naša ofenziva vseskozi dobro napreduje. Prorokovati ne morem, vendar pa lahko sporočite, da bodo v razmeroma kratkem času nastopili novi, razveseljivi dogodki.

KRASNOSTAV KLJUČ LJUBLINA.

Budimpešta. »Az Est« izvaja: Boji med Bugom in Vislo, ki postajajo zadnje dni vedno važnejši, se razvijajo v celotno, eno samo veliko bitko. Močne ruske sile stoje nasproti zaveznikom, ki morajo potlačiti ljut sovražen odpor. Delni boji pri Sokalu so se končali uspešno za naše čete. Važen kažipot prodiranju zveznih armad tvori vhod nemških čet v Krasnostav. Kraj je nedavno, ko se je še nahajal v ruskih rokah, neki vojaški strokovnjak nekega angleškega lista nazval ključ Ljublina in je jako hvalil rusko vojno vodstvo, ker je držalo južno oiprališče železnice Ljublin—Holm in srce Ivovsko—ljublinske državne ceste proti vsem napadom. To dovolj pojasni važnost uspeha. Jako važno je tudi dejstvo, ker se Rusi zahodno od Visle ne postavijo v boj, marveč se umikajo, da se izognejo odločitvi. To kaže, da učinkuje pritisk naših z juga proti severu prodirajočih čet tudi na ostalo rusko bojno črto.

VARŠAVA IZGUBLJENA.

Genf, 20. julija. »Intrasingent« sodi, da je Varšava izgubljena. Vojaški kritiki drugih listov svetujejo vrhovnemu poveljniku velikemu knezu, naj takoj opusti Poljsko, da bi mogel rusko armado pravočasno rešiti. Francoska od Rusov ničesar več ne pričakuje.

IZPRAZNJENI RUSKI KRAJI.

»Czas« poroča, da so izpraznile ruske oblasti Varšavo, Siedlice, Ivangorod, Vilno, Kovno, Grodno, Bialzstok in Rigo.

ZAKAJ PRODIRA HINDENBURG NA KURSKEM.

Berlin. Ruski Invalid poroča, da namerava Hindenburg pred vsem odrezati Vindavo od ostale Rusije in prodirati proti Mitavi. Če se Nemcem ta načrt posreči, bi bila Riga resno ogrožena.

FRANCOZI NEVOLJNI RADI NEJASNIH RUSKIH POROČIL.

Curih. Podpolkovnik Rousset se v »Petit Parisienu« pritožuje o neiskrenitosti poročil ruskega generalnega štaba. Razvidno je iz njih le, da so se umaknili Rusi na drugo obrambno črto za Narevo, a počakati se mora, da se položaj zjasni.

16LETNI DEČKI V RUSKI ARMADI.

Krakov, 20. julija. »Dzienik Narodowi« poroča, da se v ujetniškem taboru v Medyki nahaja 16letni gojenec poljskega zavetišča v Radomu, ki je bil z 200 sošolci poslan na fronto.

GENERAL RUSKI — PETROGRAJSKI ARMADNI POVELJNIK.

»Frankfurter Zeitung« poroča iz Londona: »Times« javlja iz Petrograda: Na mesto generala Vanderfelda je general Ruski imenovan za glavnega poveljnika petrograjske armade

Druga bitka pri Gorici. — Siloviti italijanki napadi pri Gorici in na Doberdobski planoti zopet odbiti. — Artiljerijski boji na Krnu in na Koroškem trajajo dalje.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 20. julija. Uradno se poroča:

Bitka na Goriškem traja dalje. Italijanski napadi, ki se zdaj z veliko ljutostjo izvajajo tudi proti goriškemu mostišču, tekom včerajšnjega dne in ponoči na danes zopet niso imeli nobenega uspeha. Po močnem do opoldne trajajočem obstreljevanju mostišča po sovražni artiljeriji je pričela italijanska 11. pehotna divizija s pijanimi četami z napadom proti odseku Podgora. Sovražnik je vdrl mestoma v naša kritja, a je bil zopet vržen ven. Po zopetni pripravi z artiljerijo je sledil ob 4. uri popoldne drugi napad, ki je bil istotako ob 8. uri zvečer odbit.

Za rob Doberdobske visoke planote se bije boj ljuto naprej. Včeraj popoldne je odbila hrabra ogrska deželna bramba močan napad na svoje postojanke pri Zdravščini. Tudi nadaljnji trije napadi v množicah Italijanov so se tu zlomili. Ravno tako so se izjalovili vsi proti jugozahodnem robu planote pri krajih Pollazzo, Sredipolje (Redipuglia) in pri Vermeljanu izvedeni sunki kakor tudi neki napad na hrib Kosič (severno od Tržiča).

Sovražnik, ki je bežal v svoja kritja nazaj, je imel povsod težke izgube.

Artiljerijski boji ob srednji Soči, v ozemlju Krna in ob koroški meji trajajo dalje. V prostoru južno od Krna sta bila odbita dva ljuta napada alpincev.

V že omenjenih bojih v pokrajini Kreuzberg so izgubili Italijani nad 200 mrtvih in približno dvakrat toliko ranjencev. Tem izgubam nasproti znaša naša skupna izguba tam 42 mož. Postojanko južno od Schluderbacha so priborile naše čete zopet nazaj. Ponovljen napad slabejših italijanskih sil na Col di Lana se je izjalovil kakor vsi prejšnji.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

× × ×

Italijanska uradna poročila.

Dunaj. (K. u.) Iz vojnega časnikarskega stana se poroča: Italijansko uradno poročilo z dne 18. julija: Praske z za nas ugodnimi uspehi na Tirolskem, Tridentinskem in v Karniji. 16. t. m. je povzročil ogenj naše težke artiljerije eksplozije in dolgotrajen požar v utrdbi na Predilskem prelazu. Na bojni črti ob Soči je položaj neizpremenjen.

Dunaj, 21. julija. (Kor. ur.) Italijansko vojno poročilo z dne 19. t. m.: V Cadore so naši oddelki, medtem ko se je pri Falzaregu začela ofenziva ugodno dalje razvijati, udrli na visoki planoti Ausici v smeri proti Misurini do Schluderbacha in napadli sovražne čete, ki so se podale v strelske jarke pri Ponte della Maragne (?) in Ponte del Palludeto ter osvojili tri utrdbe. V Karniji se je po hitri pripravi pričelo obstreljevanje forta Hermann severovzhodno od Bovca z vidnimi poškodbami utrdbe. Po odločnem in krvavem boju, v katerem sta izborno skupno sodelovali pehota ter težka in poljska artiljerija, se je moglo napredovati pri zasedenju kraške planote. Več vrst močno utrjenih in z žičnimi ovirami zavarovanih kritij smo naskočili in osvojili. 2000 ujetnikov, med njimi 30 častnikov, 6 strojnih in 1500 pušk ter velike množine municije so ostale v naših rokah. Danes zjutraj smo na celi soški fronti s ponovljeno odločnostjo zopet pričeli napadati.

Neresničnost italijanskih poročil.

Dunaj. (Kor. urad.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: V poročilu italijanskega generalnega štaba 16. julija omenjena dva odločna napada avstrijskih čet, ki naj bi bila izvedena v varstvu megle in teme popoldne in zvečer 14. julija med Monte Cogliano in med vrhom Avostano, sta ravno tako izmišljena, kakor tistih 33 mrličev. V dotičnem odseku so od 14. do 15. julija popoldne obstreljavali le lastne postojanke pred vsem po sovražni artiljeriji, vsled česar je znašala naša izguba šest mrtvih in 32 ranjencev.

Naše postojanke pri Plaveh v italijanski luči.

Ženeva, 19. julija. Ženevska »Suisse« prinaša rimsko vest, kako presojajo laški častniki grozno noč avstrijskih utrdb pri Plaveh. — Utrdbe tvorijo ogromen amfiteater trdnih obrambnih črt, druga nad drugo stoječih. Zato jih je tako težko vzeti.

Izgube tirolskih strelcev

znašajo povprečno le pet ranjencev na **batalion, kakor poroča »Meraner Ztg.«**

Špionaža na Tirolskem.

V Nemčiji je bil izumljen ročni aparat za brzojavljanje brez žic. Na Tirolskem ga Italijani zelo uporabljajo za vohunstvo. Seveda je težko ujeti take vohune. Edino uspešen način je ta, da se postavijo aparati, ki love vohunske brzojavke.

Nova konferenca v Calaisu. — Tudi Italijo bodo poklicali.

»Lokalanzeiger« ima iz Ženeve:

Da izpopolnijo francosko-angleški dogovor o bodočem vodstvu vojne, bodo sklicali novo konferenco v Calais, katere se bo udeležil tudi zastopnik italijanske armade. Konferenco je predlagal Kitchener, ker so pri zadnji konferenci vso stvar položili na preveč optimističen temelj, ki se je pa izkazal kot slab. Tudi so se docela motili v odsodnosti ruske armade, in odtod izhaja veliko presenečenje pariških in londonskih krogov o velikanski naglici Hindenburgovih in Mackensenovih armad.

Rusi se pritožujejo v Rimu.

Lugano, 19. julija. Orjaška ofenziva osrednjih velesil na vzhodu je laško časopisje popolnoma zmešala. »Corriere della Sera« imenuje načrt genijalen in grandijozen. Seveda je treba še dvomiti nad objavljenimi uspehi. Vendar pa laško časopisje smatra vsaj na videz ruski poraz za gotovo stvar, pač pa upa, da se bodo ponovili dogodki Napoleonovih vojsk.

Ruski poslanik v Rimu se bridko pritožuje, ker laško časopisje vsak dan objavlja avstrijska in nemška uradna poročila in je poizkušal doseči, da se za novo stopnjo vojne ta poročila prepove.

(»Zeit.«)

Jasnost Italije nasproti Avstriji in Nemčiji.

Lugano. Značilno je, da poluradni »Giornale d'Italia«, ki je 18. t. m. zahteval napoved vojske Turčiji, 19. t. m. poroča, da se pričakuje, da nastopi Nemčija proti Italiji.

Lugano. »Tribuna« poroča, da bo Italija podpirala zaveznike tudi na bojiščih proti Nemčiji in proti Turčiji.

Italija proti Nemčiji in Turčiji.

Lugano, 19. julija. Značilno je, da oficijozni »Giornale d'Italia«, ki je včeraj zahteval vojno napoved Turčiji, danes poroča, da bo Nemčija prav v kratkem nastopila proti Italiji. — Najbrže je ententa pri Porrovem obisku dosegla vsaj razjasnitev razmerja med Italijo, Nemčijo in Turčijo.

Papež v italijanski vojski ostane v Rimu.

»Reichspost« ima iz Chiassa dne 16. t. m. izvirno poročilo.

Jose Juan Cadenas, ravnatelj madridskega lista »ABC«, je bil pri papežu v avdijenci, ki mu je izjavil: »Poizkusil sem vse mogoče. Upal sem, da bo kmalu konec, toda ta novi spor je še bolj zapletel položaj s tem, da je dal žaloigri večje razmerje . . . Bojim se, da je nastop Italije nedoločljivo podaljšal vojno . . . Zdi se, da se mir, ki se je že približeval, zopet odmika . . .«

Papež je vprašal, ali bo ostala Španska nevtralna do konca. »Vojska je grozna,« je šepetal Benedikt XV.; tisočkrat boljša je nevtralnost. Večkrat mislim na težaven položaj, v katerem živi kralj Alfonz . . . Položaj, nekoliko podoben mojemu.«

Cadenas je povedal papežu, s kakim navdušenjem bi ga sprejelo špansko ljudstvo, če bi zapustil Rim. Papež je prekrižal roke in počasi gibal z glavo . . . »Ne, ne,« je rekel Benedikt XV. tiho, »bolj kot kdaj prej mora biti papež sedaj v Rimu, da vsaj nekoliko miri razdivjano beganje narodov, ki divjajo kot konji brez vajeta.«

d' Annunzio potuje na bojno črto.

Genf. Pariški listi popisujejo potovanje d'Annunzia na bojišče. Veliko dam se je vrglo pred avto, da bi preprečile odhod »polboga«. Policija je oprostila d'Annunzia od njegovih oboževalk. D'Annunzio je dobil na bojišču zelo »nevarno« nalogo: pisal bo kroniko vojske.

Okradena polkova blagajna.

Chiasso. »Corriere della Sera« poroča, da je izginilo iz blagajne pešpolka št. 74 v Bri (Piemont) 130.000 lir. Tat je bil nekdo, ki je imel ključ do blagajne in ki je šel lahko mimo straž.

Laško umikanje v Libiji končano.

Lugano, 20. julija. Težavno, izgub polno umikanje italijanske posadke iz notranjosti Libije je končano.

Boj pri Podgori.

Posebni poročevalec berlinske »Nationalzeitung« piše:

Nahajamo se v goriškem gričevju, zapadno od Soče, ki teče pod nami, kjer se njena dotlej ozka dolina razširi v obalno ravnino. Tu se že vidijo prve sledi Krasa, ki s Sveto Goro in hribom Sv. Valentina pada proti reki. Tod sprejema Soča potoka, katera ji v penastem šumu dovajajo padavine, ki so se zbrale na zapadnem bregu pogorja. Ljubko gričevje, imenovano Brda, je to, kjer smo postavili svoje šotore pod oljkami, ki tod najlepše uspevajo in kjer rože najdalje cveto. Za nami, potopljeno v zlato, leži dražestno mesto vrtov, eldorado ljubiteljev špargljev, proti kateremu se »re piccolino« z Monte Quarina pri Krminu — kakor se govori — dan za dnevom hrepeneče ozira. Pod nami žubori potoček. Po rebri navzgor se vrste med latniki višnje, smokve in drugo sadno drevje. Poleg stoji po grapah, ki mnogokod razčlenjajo ozemlje, severno drevje: bukve in borovci, hrasti in gabri; vmes tetovika in mirta. Tri kilometre od Gorice.

Po pobočjih Št. Mavra se modré gozdovi. Tako lepo je tukaj, tako krasno; ravnina se koplje v solnčnem siju, iz katerega nas pozdravljajo z zlatom obliti vrhovi zvonikov, in vse naokrog bobni grmenje topov, po zraku, ki ga giblje lahen vetrič, buče in rjovejo najtežji izstrelki. Naši strelski jarki teko ob grebenu. Svoje izkušnje, ki smo si jih pridobili na severu, tu temeljito izkoriščamo. Čisto udobno je pri nas. Še piva ne manjka, celo plzenskega, ki teče sedaj v Gorici v potokih. V primeri s tovariši v Galiciji in na Poljskem smo na poletnih počitnicah; tople noči, vroči dnevi, vmes krepke nevihte, ki nas do kože premočijo, ako smo namreč raje na prostem, nego da bi si poiskali zavetja v krasnih staniščih. Podnevi imamo mir, le artiljerijski ogenj ne počiva. Tako smo navajeni nanj, da nam ga manjka, kadar za čas potihne. Škode navadno ne naredi nobene, četudi je komaj najti mesto, kamor bi čez dan ne bila udarila granata.

Naši jarki so imenitno zakriti in so bolj podobni vrtnim uticam, nego brambnim zgradbam. Napada sovražnik samo ponoči. Luči se boji kakor mačka. Zato pa naše patrulje otipavajo sovražnika podnevi, bližajo se mu od vseh strani, mu nagajajo in mu nikjer ne dajo časa za njegov najljubši posel: dolce far niente. Če misli, da bo imel končno mir ter si obriše s čela znojne kaplje, tedaj se na kaki drugi strani že zopet iznova začne. Domuje pred nami v belih poletnih dvorcih, kjer se dvigajo pinije in ciprese, v slikovitih vaseh, ki leže kakor igrače med zelenimi tratami.

Naša družba tu gori je precej pisana. V strelskih jarkih, ki se raztezajo kilometre daleč ter vabijo k sprehodu, se nahajajo različni jezikovni otoki. Ogri, Hrvati, Nemci, Moravci, Dalmatinci, Slovenci, med graničarskimi oddelki precej avstrijskih Italijanov in goriških sinov. Le-ti v toplih nočeh vneto in neutrudljivo pripovedujejo domače pripovedke, najraje »resnično zgodbo o Tonettu Busettu«, malem črevljarčku, ki je zelo podobna nemški pravljici o palec dolgem Janezku, samo da jo je južna fantazija mnogo bolj razkošno okrasila. Najprej je bilo treba premagati nekaj deževnih dni, nato je čez dan nenadoma nastopila moreča vročina z vrsto težkih, soparnih noči, dušečim zrakom, ki je obdajal telo kakor razburjajoč obkladek. Končno je lahka burja odnesla debelo soparico in sedaj so vsaj noči zopet znosljive.

Čez dan se je danes pri artiljerijski skupini, ki leži nasproti nam, zopet enkrat odprlo peklo. Neverjetne množine železa in svinca so nam poslali. Kakor ogromni roji mušic so nas obkrožavali, nekateri izstrelki so tudi zadeli. Naše baterije so odgovarjale brez hitrice in prenagljenja, ravno zato so pa tudi prisilile k molku nekaj sovražnih topov. Proti večeru je razmeroma nastopil mir. Ali je to samo mir pred viharjem? . . . Nam se nekaj zdi. Soča šumi. Ni visoka, njene vode ne napolnjujejo struge do vrha, toda motna je še od dežja, ki je padal na severu. Seboj nosi kremenje in kršje, ki je vali proti jugu. Nad mestom vrtov leži soparica. Naše patrulje naznanijo živahno sovražno gibanje. Na severu, čez Kolovratov hrbet in dalje zadaj, kjer se svetle triglavski velikani, se še vedno kopičijo temni oblaki. V ozračju leži kakor strah pred nevihto, zrak je dušeč, soparen. Tu in tam zabobni iz soparne daljave, dolgo, grozljivo. Drevje težko diha v tej vroči tišini. Čuden, tesnobo vzbujajoč vonj puhti iz razžarjenih tal. V grmovju pred nami, ki pokriva pobočje, šušlja. Tu in tam pade strel. Speča priroda krog nas se jame glasiti in govoriti. Jeclja, šepeče, kakor bi govorila v snu. Preko nas švigne ponočna lastavica. S predmostja pri Ločniku, spodaj v ravnini, pride telefonično naznanilo, da se po vsej priliki pripravlja napad. Tudi ondi so dognale patrulje pred fronto življenje in gibanje.

Nenadoma začne grmeti sovražna artiljerijska skupina zapadno od Moše iz smeri višin »Il Bosco«. Njeni izstrelki so podobni velikim zvezdnim utrinkom, ki puščajo za sabo dolg ognjen trak. Naša postojanka je alarmirana. Vse hiti na določeno mesto in se pripravi. Potem čakamo. Stari, izkušeni vojaki smo in vemo, da bo poteklo še precej časa, predno pridemo na vrsto. Sovražnik je postal po svojih opetovanih neuspehih previden. Viharnost prvih dni se je polegla. Zato pa pri njem narašča nervoznost. Sedaj prične dihati tudi narava. List pade počasi na tla. Vrišč se zaziblje. Veje se upogibajo. Par težkih kapelj udari na zemljo. Zlokobni oblaki se vlečejo proti nam. Globok, težak, leno se pomikajoč nestvor. Dolg, sinjerdeč ognjeni žarek pretrga težko steno oblakov. Trd, oster udar zabobni. Blisk sledi blisku, sinj, vijoličast, krvavordeč. Priroda je v divjem uporu. V migljajočem svitu bliskov vidimo končno sovražnika sopihati navzgor. Najprej nejasno, zabrisano. Potem se navadi oko na trenotne slike, ki se hitro prikazujejo in ravnotako izginjajo. Pri nas ostane vse tiho. Samo oči so neprestano na delu. Sovražnika, ki se je izpočetka obotavljaje bližal, opogumi tihota pri nas in svobodneje zakorači. Potem zaplemeni pri njem zelena raketa. Zdi se kakor znamenje za njegove baterije, ki takoj ustavijo ogenj. To nenadno prekinjenje topovskega ognja postane grozljivo. (Nato opisuje dopisnik, kako se sliši italijanske častnike navduševati vojake, češ, da so Avstrijci itak že vsi mrtvi, kako nato navale Italijani in kako se naskok zruši v neizprosnem našem pehotnem in mitralješkem ognju. Italijani beže.) Mogočno se sedaj zopet oglasi artiljerijski ogenj od one strani. Prasketaje udarjajo izstrelki hitro drug za drugim v razmehčana tla in škrope ilovnato prst na vse strani. Pobočje je pokrito s temnimi točkami. Mrliči so in težko ranjeni, ki se v bolečinah krčevito oprijemljejo trave in grmovja. Italijani jih puste ležati, prepuščajo nesrečneže njih žalostni osodi. Nam pa se dvigajo srca. Po številu so bili pač trikrat močnejši, toda nismo jih šteli. Bili pa smo tako, da se ne bodo tako kmalu vrnili.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Berlin, 20. julija. Veliki glavni stan:

Po razstrelitvi mine pri gradu Hooge (vzhodno od Yperna) so Angleži na obeh straneh ceste Hooge—Ypern napadli. Napad se je zlomil pred našimi postojankami. Deloma se v ognju naše artiljerije ni niti izvedel. Razstreljeni lijak so Angleži zasedli.

Pri Souchezu so bili odbiti napadi z ročnimi granatami. Po živahnem ognju svoje artiljerije pri Albertu so poizkusili Francozi zvečer sunek proti našim postojankam pri Fricourtu. Bili so odbiti.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 17. julija, popoldne. Severno od Soucheza in med Neuville—Roclincourt skozi celo noč silovito streljanje topov. V Argonih pri Marie Therese boj z ročnimi granatami. Odbili smo dva nemška napada na višino 263, 3 km zahodno od Boureilles. Pri Les Eparges tudi ponoči neprestan boj topov. V Lotaringiji so Nemci zopet napadli naše jarke v južnozahodnem delu gozda Parroy, kar smo pa preprečili. V Vogezih smo s križnim ognjem ustavili nemški napad na izgubljene postojanke pri Ban de Sapt.

Ponoči. V Artoisu topniški boj ponehava. Nekaj granat je padlo na Arras. Pri Tryoeu boj z minami. Kakih 20 granat je zletelo na Reims. V Argonih dan razmeroma miren. Infanterija ni nastopila. Na višinah ob Mozi so Nemci napadli naše postojanke od calonskega jarka do južne kope globeli Souvaux. Samo na enem mestu so se mogli ustaviti. Nekaj nemških čet, ki so prodrle v globel, smo pobili ali ujeli. Ravno tako smo zavrnili sovražnika s težkimi izgubami med calonnskim jarkom in globeljo pri Souvaux. V gozdu Apremont neprestano obstreljevanje.

Obstreljevanje Reimsa.

Berlin. »Berliner Lokalanzeiger« poroča iz Genfa: »Petit Journal« poroča, da je bil obstreljevan Reims v obliki pahljače. Katedrale že ni več tednov zadela nobena krogla; fasada je primeroma dobro ohranjena, tudi skulpture so le malo trpele.

30.000 Rusov uvrsté v francosko armado.

Kodanj. V Franciji ostalih 20.000 do 30.000 Rusov ne bodo uvrstili v legijo tujcev, marveč v redne francoske polke.

Francoski starejši letniki se umaknejo s fronte.

Pariz, 18. julija. »Temps« poroča, da je vojni minister odredil, da se rezervisti in črnovojniki od 36. do 43. leta odpokličejo s fronte v skladišča. V fronto pridejo mlajši letniki.

Angleški prisiljenci morajo k vojakom.

Haag. Angleška vlada je pritegnila vse prisiljence k službi v armadi.

Rudarska stavka na Angleškem.

London. (K. u.) »Daily Chronicle« poroča iz Cardiffa, da je neko največje industrijsko podjetje moralo pogasiti peči za vlivanje železa. Če bodo v premnogokopih nadalje stavkali bo 1000 kovinarjev brez dela. V sredo (torej 21. t. m). bodo zaloge premoga za en milijon znižane.

Cardiff, 20. julija. (Kor. ur.) Po nadaljni konferenci z delodajalci in delavci so lastniki rudnikov danes pismeno izjavili, svoje pogoje in predložili delavcem. Minister Lloyd Georges pripominja k temu: Sedaj se nam ne bo treba več dolgo pogajati. Neka poznejša brzojavka pravi, da se je že dosegel dogovor, ki ima poteči šele šest mesecev po sklepu miru.

Še eno leto vojska.

London. (Kor. urad.) Angleški minister Henderson je izjavil na posvetu v Cardiffu, da bo trajala vojska najbrže še eno leto.

Turčija v vojski.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 19. julija. (Kor. ur.) »Agence Telegraphique Milli« poroča: Glavni stan poroča:

Bojna črta na Dardanelah.

Pri Ariburnu se 18. julija ni pripetilo nič važnega. Pri Sedil Bahru je napadel zjutraj del sovražnih sil nekaj strelskih jarkov in naše levo krilo. Izvabljen je bil v naše strelske jarke in je bil v njih uničen. Ujeli smo nekaj francoskih vojakov. Naše anatolske čete so ljuto obstreljevale tabor in sovražna izkrcevališča v Teke Burnu in so provzročile požar, ki je trajal pol ure in ki je bil spremljan z eksplozijami streliva.

Iraška bojna črta.

V bitki pri Kalal-Ul-Nedschimu premagani sovražnik ni poizkusil nobenega novega napada. Z vojnimi ladjami izvedeni transport ranjencev sovražnika proti jugu, ki se je pričel pred dvemi dnevi, traja dalje.

Na ostalih bojnih črtah nič važnega.

ZAVEZNIŠKE IZGUBE PRI DARDANELAH.

London, 19. julija. (Kor. ur.) Reuter poroča: V poslaniški zbornici je izjavil ministrski predsednik Asquith, da znašajo skupne izgube pri Dardanelah na častnikih in na moštvu 8084 mrtvih, 26.814 ranjencev in 7536 pogrešancev.

VELIKA TURŠKA OFENZIVA NA KAVKAZU.

Berlin. »Berliner Tageblatt« poroča iz Petrograda: Turki so pričeli na Kavkazu na celi bojni črti veliko ofenzivo. Na vseh točkah napadajo Turki.

Z juga.

NAŠ NAPAD NA ČRNOGORCE PRI GRAHOVEM.

Budimpešta. »Esti Ujsag« poroča s črnogorskega bojišča: Avstrijska pehota in artiljerija je napadla črnogorske prednje straže pri Grahovem. Po napadu niso prodirali naprej.

SRBSKO URADNO POROČILO.

13. julija je ob 3. uri plulo sovražno letalo nad vasjo Mali Mokri Lonč blizu Belgrada. Napaden od artiljerije, je vzel smer proti Pančevu. Naše letalo mu je sledilo in ga je dohitelo pri Pančevu na levem donavskem bregu. — Pred ognjem strojnih pušk in pehote se je letalo umaknilo v notranjost dežele. Istega dne so naše čete na več krajih zabranile sovražniku, da bi popravil svoje utrdbe in žične ograje. — (»Frankfurter Zeitung«.)

ODPOKLIC ANGLEŠKEGA ADMIRALA KERR. — NEUSPEH SPORAZUMA ŠTIRIH.

Lugano. V Rimu je zelo vplivalo, ker je bil odpoklican angleški konteradmiral Kerr kot poveljnik grške mornarice, kar zopet dokazuje, da se je nastop sporazuma na Grškem izjalovil. »Tribuna« pa poroča iz Soluna tatarsko vest, da je najela Nemčija morilce, ki naj bi umorili Venizelosa.

BOLGARIJA.

Geni, 20. julija. Radoslavov je izjavil zastopniku lista »Temps«, da mora Bolgarija, predno se odloči za novo vojsko, natanko vedeti, kaj bo prinesla. Sedaj je v teku samo dvoje uradnih pogajanj, eno s četvornim sporazumom, drugo s Turčijo radi tracijske železnice. Armada je zopet urejena in je Bolgarija pripravljena na vsako možnost.

GRŠKI ZUNANJI MINISTER ODSTOPIL.

Atene. Odstopil je grški zunanji minister Zographos. Njegove posle bo vodil ministrski predsednik Gunaris.

Razna poročila.

DESET PARNIKOV V PLAMENU.

Kodanj. Iz Londona se poroča, da je pričelo goreti deset naloženih v Anglijo namenjenih parnikov iz neznanega razloga. Angleži seveda dolže Nemce, da so zažgali ladje. Pričakuje se, da bo požar vplival na ameriški izvoz.

AMERIŠKA NOTA ANGLIJI.

London. (Kor. urad.) Reuter širi sledeče »Timesovo« poročilo iz Newyorka: Združene države so poslale Angleški noto, v kateri vztrajajo na zahtevi, da morajo priznati pravice ameriških državljanov po določilih mednarodnega prava, katerih odredbe angleške vlade ne morejo izpremeniti. Združene države se branijo priznati razsodbe pomorskih sodišč, v kolikor nasprotujejo določilom mednarodnega prava.

K SESTAVI AMERIŠKE NOTE NEMČIJI.

London, 20. julija. (Kor. ur.) Reuterjev urad poroča iz Washingtona: Wilson je imel takoj po svojem prihodu v Washington pogovor z državnim tajnikom Lansingom o odgovoru Zedinjenih držav Nemčiji. Oba sta bila edina v tem, da mora nota Nemčiji jasno poudariti, da bi Zedinjene države ne mogle ostati nedelavne, ako bi se znova izvedel napad na kako neoboroženo ladjo, ki ne izvaja nikakega odpora in če bi pri tem izgubili svoje življenje Američani.

BRYAN POZIVA DELAVCE, NAJ ODKLONIJO MUNICIJSKO DELO.

Essen o. R., 20. julija. (Kor. ur.) Glasom nekega genfskega poročila v listu »Essener Generalanzeiger« javlja pariška izdaja »Newyork Heralda«: Bryan je v svojem zadnjem agitacijskem govoru v Washingtonu pozval delavce, naj napravijo konec vojni s tem, da se splošno upro municijskemu delu v Zedinjenih državah.

Dnevne novice.

+ **Odlikovanja.** Red železne krone 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil stotnik 30. lov. bat. Josip Štekl in stotnik 87. pp. Anton Kos. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo so dobili: polkovnik 87. pp. Otmar Kailer, pri 1. armadnem etapnem poveljstvu, major 22. pp. Stanislav Turudija, stotnik 87. pp. Bruno Kortüm, poročnik 87. pp. Franc Perz in stotnik 7. pp. Franc Forster. Ponovno najvišje pohvalno priznanje je dobil nadporočnik 6. polj. havbičnega p. Franc Pogačar. Najvišje pohvalno priznanje je dobil poročnik 42. pp. Viktor Jabornik in poročnik 87. pp. Franc Melzer. Bronasto hrabrostno svetinjo sta dobila infanterista 87. pp. Kumer Ferdinand in Švat Anton.

— **Novo imenovanje ulic v Pulju:** Tegetthoffov trg — ex Piazza Alighieri, Viški trg — ex Piazza Verdi, Trg Custoza — ex Piazza Carli in okoliš, Tegetthoffova ulica — ex Via S. Policarpo in Via delle Scuole, Albrehtova ulica — ex Via Carducci, Radetzkyjeva ulica — ex Via Besenghi, Lazarićeva ulica — ex Via Dante, Ulica Novara — ex Via Carpaccio, Ulica Mortara — ex Via Caprin, Kopalova ulica — ex Via Combi, Kuhnova ulica — ex Via Ariosto, Ulica Bececa — ex Via Monti, Ulica Santa Lucia — ex Via Sansovino, Ulica Urs de Margina — ex Via Carlo Defranceschi, Manfronijeva ulica — ex Via Michele Fachinetti, Ripperova ulica — ex Via Vettor Pisani.

— **Smrtna kosa.** Umrl je v Zgornjem Kašlju na jetiki Jakob Srnik, vpokojen orožnik. — Padel je zadet po italijanski granati Rado Meršek, učitelj na C. M. šoli pri sv. Jakobu v Trstu. — Potrjuje se vest, da je na severnem bojišču padel absolvirani tehnik Franc Miklavčič, sin deželnega poslanca iz Kobarida.

— **Vsa okna in vrata v Trstu** morajo odslej, kakor poroča »Edinost«, biti zastrta že ob pol 9. uri zvečer.

— **Novice z Viča.** Umrl je včeraj na Viču posestnik Matevž Pance (Sončev). — Iz Galicije smo prejeli sicer še ne uradno, vendar zanesljivo žalostno vest, da je vsled ran, dobljenih na bojnem polju, umrl Valentin Sever. Ne samo njegova družina, ampak tudi naša tukajšnja organizaija ga bo težko pogrešala. Bil je ranjki Tine eden glavnih stebrov društvenega delovanja. Več let predsednik katol. slov. izobraževaln. društva, deloval je pri vseh odsekih. Zraven tega pa skromen in nad vse miroljuben značaj. Bojeval se je hrabro na društvenem polju in zdaj je umrl na bojnem polju za domovino. Blagi Tine, vsi te bomo ohranili v trajnem spominu!

— **Maksimalne cene v Zadru.** C. kr. okrajno glavarstvo v Zadru je nastavilo za mesto in okolico nastopne maksimalne cene: Kravje meso od 1 K 80 vin. do 2 K 20 vin., volovsko meso od 2 K 20 vin. do 3 K 20 vin., telečje meso od 2 K 40 vin. do 3 K, svinjsko meso 2 K 20 vin., sladkor od 1 K 8 vin do 1 K 16 vin., jajca po 10 vin. komad, mleko po 40 vin. liter, petrolej po 80 vin., olje pa po 2 K 20 vin. Ribe so pridržale prejšnje cene.

Goriške vesti.

Izpremembe uličnih imen v Gorici. Imena mož, ki so bili svoj čas v Italiji nositelji propagande proti Avstriji, izginjajo z goriških ulic. Tako imamo sedaj mesto Via G. Carducci — prejšnjo staro Via Signori; mesto Piazza Edmondo de Amicis — Piazza Corno (Koren); mesto Piazza Nicolò Tommaseo — Piazzuta; mesto Corso G. Verdi — Via Giardino; mesto Cesare Lombroso — Via Leoni.

Zaprti cerkvi v Gorici. »Novi Čas« poroča: Vsled osebne varnosti ostane odslej, dokler ne bo drugače naznanjeno, župna cerkev sv. Ignacija na Travniku zaprta. Mesto tam bodo za sedaj sv. maše v kapeli osrednjega semenišča v Semeniški ulici: ob nedeljah in praznikih ob 5½, 6¼ in ob 7. uri. — Iz istega razloga je zaprta tudi cerkev na Kostanjevici takoj po končanih sv. mašah zjutraj.

O kojščanskem županu Obljubku se je poročalo, da je bil ujet in se nahaja v italijanskem ujetništvu. Z neke strani pa se nam sedaj poroča, da se nahaja župan Obljubek od časa vojne z Italijo dalje v Dovjem na Gorenjskem. Prosimo, naj se nam to iz Dovjega natančno sporoči.

Iz pisem, ki so došla iz Kobarida, pa je razvidno, da ne more biti tako, kakor so pričakovali. Ta pisma govorijo samo o ženskah, o moških nič. Te dni pa je došlo iz Lombardije pismo, v katerem se omenja, da se nahaja v kraju San Martino v Lombardiji kot talec Fran Urbančič, Kotlarjev iz Kobarida. Urbančič je iz znane Kotlarjeve rodbine, je ugleden posestnik in obrtnik v Kobaridu, pa čisto miren človek, ki je živel le svojemu poklicu. Ako so Urbančiča vzeli za talca, potem so brez dvoma odpeljali s seboj župane in druge, med njimi morda tudi notarja Premrova, ki je bil tudi ostal v Kobaridu. Neka italijanska korespondenca je omenjala, da je dekan Peternel v Kobaridu sicer že star gospod, ali da je zdrav in živi mirno dalje v svojem kraju. Na vprašanje naše vlade je naznanil italijanski komisar, da je gospod dekan živ in primeroma svoji starosti zdrav. — Najbolj bi bila zadeta družina Miklavičeva: Oče v ujetništvu kot talec, sin je padel na severnem bojišču.

Tomaž Mlekuž, vpokojeni cestni mojster v Gorici, je bil tudi med onimi, ki so rekli, da ne pojdejo iz Gorice na noben način. Mlekuž ima čez 70 let, pa je bil čvrst in krepak na duhu in telesu ter se je pridno gibal v družbi. Ni se dosti zmenil za granate in šrapnele, ali ta brezbrižnost ga je stala življenje. Ubila ga je granata. Pokojni Mlekuž je bil doma iz Bovca. Ena hčer je učiteljica. Naj počiva v miru dobri Tomaž!

V Dravljah je bil pokopan pred par dnevi Ivan Batista, policijski poduradnik iz Trsta, star okoli 55 let. Batista je prišel obiskat svojega sina rezervnega poročnika. Milo se mu je storilo, ko je videl zopet svojega sina, zadela ga je kap. Pokojni Batista, doma iz Ilirske Bistrice, je bil dober Slovenec. Naj počiva v miru v naši zemlji, gospodu sinu naše sožalje!

Ljubljanske novice.

lj **Ubogi naši parki!** V zadnji seji gremija se je dosti govorilo o vandalstvu, ki se je iznova pojavilo v naših lepih parkih. Malo mest žrtvuje toliko za lepe nasade, kot Ljubljana, in tujci naše mesto baš zato cenijo. Toda vojna šiba je prišla tudi nad naše parke in jih strašno poškodovala. Ker ni bilo letos pouka v ljudskih šolah, je mladina vedno na ulicah in v parkih, kjer dela prave orgije. Otroci boljših rodbin so seveda pod nadzorstvom, a otroci revežev so pripuščeni sami sebi in svoje vrste zabavam. Ti paglavci lazijo na drevje, lomijo veje, grmovje, žive meje, mandrajo lepo posajeno travo, po kateri se love v celih tolpah in se valjajo, prenašajo in premetavajo klopi ter jih razbijajo itd. V zadnjem mesecu so se tem pridružili tudi neke vrste tujci, ki žele menda tudi v Ljubljano zanesti — Kras; drevje in grmičevje nima zanje drugega namena, kakor da ga lomijo in nosijo veje domov, za peščene poti se ne brigajo, ker po travi se jim hodi mehkeje; nobene klopi ne puste na svojem prostoru, nego jih prenašajo tja in sem, kakor se jim zljubi. Naše občinstvo pa je gostoljubno, se tiho jezi in ne reče ničesar. Človek se zgraža nad razdejanjem v Trubarjevem parku! Park pred justično palačo ima živo mejo na šestih mestih predrto in uničeno. Park pred Glasbeno Matico je opustošen in park pri Mestni kopeli je zatrt. Magistratni gremij je zato sklenil, da se nastavita dva posebna čuvaja za mestne nasade, ki bosta morala najstrožje vzdrževati red. Vandali se izroče v ostro kaznovanje pristojni oblasti, za otroke pa so odgovorni starši. Nasad ob mestni kopeli se sploh zapre javni uporabi. Želeti je, da se tudi naše občinstvo in učiteljstvo zavzame za mestne parke in napravi red, kjer more. Le složnemu postopanju proti divjaškemu vandalstvu se posreči, da rešimo naše parke popolnega pogina.

lj **Vojna in ženska ničemurnost.** Zagrebške »Novine« poročajo, da se je na Reki razvila uprav škandalozna potratnost v ženskih oblekah. »Vojno imamo, revščina trka na naša vrata, to vsi vemo,« pišejo »Novine«. »Toda ženski svet se ne briga za vse to. Ženske se oblačijo toli potratno, kakor še nikoli poprej. Zanje ni vojne; one hočejo bahariti, pa naj velja kar hoče. Enake tožbe se dvigajo proti nedostojni potratnosti po vseh večjih mestih, a menda ostaja vse le pri jalovih tožbah. Tudi na Reki se je že pisalo proti temu, a zopet utihnilo. Medtem pa goji ženstvo dalje svoj luksus v oblačenju, kakršnega še nismo videli. Kdor vidi eleganco dam, more težko razumeti, kako da se ljubi hčeram, sestram, zaročnicam in ženam naših vojakov, ki so dan na dan v smrtni nevarnosti, tako lišpati se . . . Težka beda trka na naša vrata, toda lahkomiselnost ne pozna mej in ničemurnost žensk triumfira celo nad grobovi.« Tako pišejo »Novine«. — Zagrebške »Male novine« pa poročajo po šibeniški »Hrvatski misli«, da se je razvil v Šibeniku nov čuden šport: nove obleke gospâ in gospodičen obrizgavajo z različnimi tekočinami, črnilom, vinom i. dr., a to delajo — »neke ženske«, ki jih zdaj lovi policija. Te »neke ženske« so pač — uboge pare, ki se jeze nad ničemurnostjo tovarišic, ki imajo preveč denarja. — Tudi v Ljubljani je videti danes toliko bahaštva v ženskih oblekah, kakor že davno ne. Že otroci letajo v svili in samih dragih čipkah. Seveda, ali je vse to že plačano, tega se ne vidi. Gotovo je, da kaže velik del ženstva boljših krogov neverjetno malo resnobe v sedanji težki dobi. Na eni strani skrajna lahkomiselnost in zapravljivost, — na drugi skrb, beda in žalost: zares zanimive čase živimo!

lj **Trst in Ljubljana.** Skoro gotovo v informacijo kranjski deželni vladi piše neki Tržačan iz Ljubljane tržaški »Edinosti«: V Ljubljani je koruzna moka po 1 K kilogram in kruh istotako! V Trstu pa, kjer je vse drugo neznosno drago, imamo moko po 68 vin. in dober kruh (v Ljubljani je slabši) po 64 vinarjev! Tudi krompir, ki je na Kranjskem doma — imamo v Trstu ceneje kakor v Ljubljani!

lj **Iz magistratne gremijalne seje dne 16. julija.** Občekoristni zadrugi za zgradbo eno- in večrodbinskih hiš za železničarje na Dunaju se podeli uporabno in stanovanjsko dovoljenje za dve novi hiši v Rožni dolini (mesto) pod pogojem, da izda vknjižen reverz zarati trotoarja in ograje, ki še niso napravljene ob osmih hišah te zadruge. — Prošnja za otvoritev barake v Lattermannovem drevoredu za prodajo pijač se odkloni. — Mlekarski zvezi se dovoli prodajati mleko na stojnici pod gotovimi pogoji. — V varstvo mestnih nasadov se nastavita dva paznika. Škodljivce se kaznuje. — Končno se odobré odredbe tržnega nadzorstva na trgu proti navijanju cen in prekupu. — Jeršku se prepove baraka pred Marijaniščem.

lj **Umrli so** v Ljubljani: Florijan Kavšek, kajžarjev sin, 35 let. — Vida Vidic, hči železniškega delavca, 14 mesecev. — Istvan Juhasz, poddesetnik 38. pešpolka. — Martin Šebesta, desetnik 24. domobranskega pešpolka. — Marija Oblak, delavka v tobačni tovarni, 26 let. — Jerica Prestl, hči tovarniškega delovodje, 3 mesece. — Vendelin Kovač, pešec 53. pešpolka. — Josip Rihtarič, pešec črnovojniškega bataljona št. 155. — Fran Vakulja, črnovojnik 38. pešpolka. — Terezija Kerin, zasebnica, 69 let.

lj **Mati občin. svetovalca Brandta ponesrečila.** Pod konje nekega vojaškega voza je zašla 85letna zasebnica, stanujoča na Starem trgu, ga. Karolina Brandt, ko je šla po Mestnem trgu. Poškodovala se je znatno po glavi in desni roki v zapestju. Ga. Brandt je v deželni bolnišnici umrla.

lj **12letno deklico zadela italijanska krogla.** V nedeljo so pripeljali v deželno bolnišnico Jožefo Brauničar, 12letno kajžarjevo hčer iz Tolmina št. 94, ki jo je težko ranila krogla italijanskega šrapnela na glavi in na prsih. Upanje je, da okreva.

lj **Zopetna osvojitev Przemysla v »Kino Central« v deželnem gledišču.** Na vsporedu »Kino Centrala« so tudi **krasni kinematografski posnetki o zopetni osvojitvi Przemysla,** in sicer: Zavzetje Przemysla po zavezniških četah; popoln pogled na Przemysl; prehod zavezniških čet čez pontonski most preko Sana; razstreljen železniški most; vhod zmagovitih čet v Przemysl; trdnjavske utrdbe; žične ovire ob zunanjem trdnjavskem pasu; del v Przemyslu ujetih 23.000 Rusov. Na sporedu je tudi še več drugih točk, med njimi krasna tridejanska drama **»Ognjena muha«.**

lj **Kdo kaj vé** o ženski zlati uri s pokrovcem, katero je izgubila že minuli teden, dne 9. julija, neka gospa iz Št. Vida pri Ljubljani na poti v Ljubljano. Bilo je vse poizvedovanje zastonj, torej se obrača do poštenih ljudi, da bi dotičnega, ki jo je našel, takoj naznanili, oziroma se prosi, naj najditelj izgubljeno uro prinese v naše uredništvo proti primerni nagradi.

Občinski odbor v Trnovem na Notranjskem naznanja s tem pretužno vest, da je danes blaženo v Gospodu preminul njegov zvesti član in prvi občinski svetovalec, gospod

ANTON ZAJC

občinski in hranilnični tajnik.

Pogreb preblagega rajnkega se vrši v torek 20. julija 1915.
Priporoča se v molitev in blag spomin.

V Trnovem, dne 18. julija 1915.

1437

Hranilnica in posojilnica v Trnovem naznanja svojim članom in zadrugam, da je izgubila svojega dolgoletnega, vestnega tajnika, gospoda

ANTONA ZAJC,

občinskega svetovalca

ki je po kratkemu trpljenju umrl danes ob 4. uri zjutraj v 55. letu svoje starosti.
Neumornemu delavcu — posojilničarju — blag spomin!

Trnovo, dne 18. julija 1915.

1432

ODBOR.

: Naročajte „Slovenca“. :

Sprejme se 1397

učenec

zdrav in krepak s primerno šolsko izobrazbo, poštenih staršev za takojšnji nastop. **Alfonz Oblak, Rudolfovo**

Ribič

vajen zlasti **lovljenja postrvi,** se takoj sprejme. Zaslužek dober. — Ponudbe na upravništvo „SLOVENCA“ pod štev. **1413.**

V kopališču Medija

na Kranjskem (termalna kopel in letovišče), pošta **Medija-Izlake,** južno-železn. postaja **Zagorje,** so za **kopališke goste in begunce** na razpolago

boljše sobe

od 28 kron in nadalje na mesec. Dobra restavracija po zmernih cenah. Vprašanje na lastnike: 1380

Alojzija Praschnikerja dedači
v Kamniku, Gorenjsko.

Kuharica srednje starosti, ki je že dalj časa služila v župnišču, si želi službe h kakemu gospodu duhovniku. — Naslov pove upravništvo „Slovenca“ pod: **«1421».**

Veliko trgovsko podjetje
išče več
trgovskih moči
(le prvovrstnih).

Prednost imajo vešči žitne trgovine. Ponudbe na upravništvo „Slovenca“ pod naslovom: **Veletrgovina - 1419.**

Dobro ohranjeno 1424
stiskalnico za seno
kupi **DOMICELJ & BELLE na Rakeku.**

Kupim v vsaki množini mikano in nemikano
domače predivo
po najvišji ceni. — Ponudbe na: **Ivan N. Adamič,** vrvarna, **Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31.** 1453

Dobro ohranjeno 1434
registr. blagajno
kupi takoj
Franc Florjančič, Šelenburgova ul. 6.

Trgovski učenec

zdrav in krepak, s primerno šolsko izobrazbo, poštenih staršev, se sprejme v trgovini **Martin Plut v Črnomlju.** Že nekoliko vajen trgov. ima prednost. 1417

Letoviščarjem in beguncem!

V prijaznem trgu na Dolenjskem, pol ure od železniške postaje 1398
se odda v najem
ker je lastnik pri vojakih
lovska hiša

3 sobe, kuhinja (štedilnik), 2 sobi za posle, z vso opravo in perilom. Pri hiši je obširno dvorišče, hladna klet, prostoren hlev in remiza za vozove. Lov in ribarstvo na razpolago. Več se izve v odvetniški pisarni **dr. Ivana Lovrenčiča, odvetnika v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 8.**

Hiša s posestvom

porabna za gostilniško ali kako drugo obrt, se **proda** na prostovoljni javni dražbi **dne 24. julija ob 2. uri popoldne v Škofji Loki.** Natančneja pojasnila pri c. kr. sodniji v Škofji Loki ali pa istotam v hiši štev. 58. 5412

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživetje in smrt, otroških dot, rentna in ljudska, nezgodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem leta 1913. . . . . K 170,217.149·—
Stanje garancijskih fondov koncem leta 1913. . . . . K 43,424.496·17
V letu 1913. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . K 432.232·66

Kdor namerava življensko zavarovanje, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastonj in pošnine prosto. 1439

Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.

5000 hekto

raznovrstnega starega in novega **belega in rdečega**
vina
oddaja po zmernih cenah
Središnja zadruga hrvat. vinogradnikov
Zagreb, Kukovićeva ulica 5.

ANTON BOE
barvarija in kemična pralnica
Ljubljana, Selenburgova ul. 6
Dela se izvršujejo tudi na Glincah št. 46. Nizke cene! Točna in solidna postrežba!
Obstoj tvrdke že čez 50 let.

10.000 hekto

1376 sortiranih
gospodskih vin
razprodaja v poljubnih množinah
Albert Zerkovitz
- Nagykanizsa (Ungarn). -

Učenec

se sprejme takoj v špecerijski trgovini I. KRIVICA, Dunajska cesta 4. 1436 3

Prodamo: več brejih krav in štiri molzne koze.
Kupimo; Plemenske prašiče in klavno živino.
Ponudbe in naročila naj se pošlje na naslov:
Vnovčevalnica za živino v Ljubljani, Dunajska c. 29.

Mesto posebnega obvestila.

Potrta globoke žalosti naznanjam prijateljem, znancem in sorodnikom pretužno vest v svojem imenu in imenu svojih otrok, da nam je danes ob 4. zjutraj umrl iskreno ljubljeni in nepozabni soprog oziroma oče, gospod

ANTON ZAJC

posojilniški tajnik, občinski svetovalec itd.

po kratki bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoče v 55. letu svoje starosti.

Pogreb nepozabnega rajnika bode v torek dne 20. t. m. ob 8. zjutraj na pokopališče k sv. Petru v Trnovem.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi.

Trnovo, 18. julija 1915.

Jozefa Zajc,
soproga.

Silvica, Ančka, Slavko (v rus. ujetništvu), **Lojze, Krista, Milan, Zofka, Tončka, Rozi, Minka, Joško,**
otroci. 1433

Izdaja konzorcij »Slovenca«. Tisk: »Katoliške Tiskarne«. Odgovorni urednik: **Jožef Gostinčar,** državni poslanec.